

ה' באב, תשע"ח
17 ביולי 2018
מספרנו 122/17

תמצית החלטה

תלונות סנגורים על התנהלות בלתי קבילה של טועני מעצרים בבית משפט, המובילה למעצרי שווא.

סנגורים פנו לנציבות בתלונה כנגד התנהלות טועני המעצרים בהליכי מעצר. לטענתם, קיים פער משמעותי בין הצהרותיה של המשטרה, לפיהן יש הכרח לעצור את החשוד על מנת לבצע פעולות חקירה דחופות, לבין הדברים הנכוחים שמתרחשים בפועל.

על פי התלונה, לא פעם הצהרות המשטרה בדבר פעולות החקירה המחייבות את המשך מעצרו של החשוד התגלו כלא מדויקות. פעמים, בתקופת המעצר לא התבצעו כל פעולות חקירה. פעמים, פעולות החקירה שבשלבן התבקש המעצר התבררו בדיעבד ככאלה, שניתן היה לבצען גם כשהחשוד משוחרר או נמצא תחת תנאים מגבילים.

על מנת לתמוך בתלונתם, הציגו הסנגורים, בין היתר, מקרה של בחור נורמטיבי בשנות העשרים לחייו, ללא עבר פלילי, אשר נעצר בגין חשד לביצוע עבירה של סחר בסמים. המשטרה הגישה בקשה להורות על מעצרו של החשוד לחמישה ימים בשל חשש לשיבוש הליכי חקירה.

בהתייחסות היועצת המשפטית למשטרה לתלונה צוין, כי על פי החוק הנציבות מנועה מלברר תלונה זו. כמו כן, לאחר בדיקה של התיק גופו, נחה דעתה כי אין בסיס לטענות הסנגורים. שכן, לאורך תקופת המעצר, נעשו שורה של פעולות חיוניות לחקירה. עוד מצאה היועצת המשפטית, כי קיים מתאם מלא בין הפעולות שנעשו לבין מה שהוצהר לבית המשפט, וכי פרקי הזמן בהם שהה העצור במעצר נוצלו כדיון.

בבירור התלונה עלה, כי המשטרה הגישה שלוש בקשות להארכת מעצר. בבקשה בראשונה להארכת מעצר לתקופה של 5 ימים, ציין טוען המעצרים 6 פעולות חקירה הצריכות להתבצע בשעה שהחשוד שוהה במעצר. על פי קביעת בית המשפט, שנענה לבקשה והאריך המעצר ב-4 ימים, רק פעולה אחת ויחידה היא בת שיבוש, המצריכה המשך הארכת מעצר.

בדיון בבקשה הנוספת של המשטרה להארכת מעצר לתקופה של 4 ימים נוספים, חזר בית המשפט וקבע, כי רק הפעולה שצוינה בדיון הראשון הינה בת שיבוש. בית המשפט הורה על הארכת מעצר של החשוד ביומיים נוספים.

בקשת המעצר השלישית הוגשה גם שיום קודם לכן הושלמה פעולת החקירה, שעליה נשענה החלטת בית המשפט להאריך מעצר החשוד בישיבות בית המשפט הקודמות.

הנה נא, בקשת המעצר השלישית הוגשה שלא בהתאם להחלטת בית המשפט. פעולת החקירה היחידה שהעלתה חשש לשיבוש נסתיימה יום קודם לכן. נראה אפוא, כי כבר במועד זה – עם סיום פעולת החקירה ששימשה בסיס להארכות המעצר, כאשר לא נמצאו ראיות מפלילות בעקבות הבדיקה – היה מקום לשקול בחיוב שחרורו של החשוד, או לחילופין, להביאו עוד באותו היום לפני בית המשפט.

כאמור לעיל, דבר זה לא נעשה, ותחתיו נערכה בקשת מעצר שלישית ליומיים נוספים, אשר מתעלמת מהחלטות קודמות שיצאו מלפני בית המשפט בעניין זה, ומבלי שנוספו ראיות חדשות, שלא היו בידי המשטרה עד לאותו מועד. דברים אלה מקבלים יתר הבלטה נוכח העובדה, כי ביום הגשת בקשת המעצר השלישית, נתנה המשטרה הסכמתה לשחרור החשוד למעצר בית, מבלי שהתקיים דיון בבקשת המעצר בבית המשפט.

דברים אלו מקבלים משנה תוקף בענייננו, עת מדובר בהארכת מעצרו של בחור צעיר נורמטיבי, נעדר עבר פלילי, ששהה במעצר לא לו, מספר ימים.

באלה הדברים מצא הנציב כי התלונה מוצדקת.

תמונת דברים זו, במקרה הספציפי הנדון, מתיישבת למגינת הלב, עם טענת הסניגורים כנגד התנהלות טועני המעצרים בהליכי המעצר.

החלטת הנציב הועברה לעיונו של ניצב גדי סיסו, ראש אגף חקירות ומודיעין במשטרת ישראל.